

၂၀၀၉-ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း
မန္တလေးရုတင် (၁၀၀)ဆုံး
သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊
ပြင်ပလူနာဌာနတွင် အများဆုံး ကုသပေးခဲ့သော
ရောဂါ (၁၀)မျိုးအားလွှဲလာခြင်း
စာတမ်း

၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း
မန္တလေး ခုတင် (၁၀၀) ဆုံး သင်ကြားရေး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊
ပြင်ပလူနာဌာနတွင်
အများဆုံးကုသပေးခဲ့သော ရောဂါ (၁၀) မျိုးအား လွှဲလာခြင်း စာတမ်း
နိဒါန်း

နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ပြည်သူလူထု၏ ကျန်းမာရေးကို
ပိုမိုစောင့်ရောက်နိုင်ရန်အတွက် တိုင်း နှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် ခုတင်
(၁၀၀) ဆုံး တိုင်းရင်းဆေးရုံ (၃)ရုံ၊ ခုတင် (၅၀) ဆုံး တိုင်းရင်းဆေးရုံ (၉)ရုံ၊
(၂၅) ခုတင် ဆုံး တိုင်းရင်းဆေးရုံ (၆)ရုံ၊ (၁၆) ခုတင် ဆုံး တိုင်းရင်းဆေးရုံ (၁၂)ရုံ
တို့ကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

မန္တလေး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးကို ၁၉၃၆ ခုနှစ်၊
အောက်တို့ဘာ (၄) ရက်နေ့တွင် (၂၂) ခုတင်ဆုံး ဆေးရုံအဖြစ်
စတင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ခဲ့၍ ၁၉၉၈ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၈) ရက်နေ့တွင် ခုတင်
(၅၀) ဆုံး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး အဖြစ် တိုးချွံဖွံ့ဖြိုးလှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၂ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီ (၂၂) ရက်နေ့တွင် ခုတင် (၁၀၀) ဆုံး
သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးအဖြစ် ထပ်မံ၍
တိုးချွံဖွံ့ဖြိုးလှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။

မန္တလေး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးတွင် ပြင်ပလူနာဌာန၊
အထွေထွေရောဂါကုဌာန၊ အကြာအရိုးအဆစ်ရောဂါကုဌာန၊
အနာပေါက်ရောဂါကုဌာန၊ မီးယပ်ရောဂါကုဌာန၊
ကလေးရောဂါကုဌာန၊ ပစ္စကမ္မာန နှင့် အပ်စိုက်ကုဌာနဟူ၍
ကုသရေးဌာနများ ရှိပါသည်။

မန္တလေး သင်ကြားရေး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးသို့ ဒေသခံ
ပြည်သူများသာမက မြန်မာနိုင်ငံ အထက်ပိုင်း၊ အလယ်ပိုင်း ဒေသမှ
ပြည်သူများပါ လာရောက်ကုသူမှူ ခံယူကြပါသည်။ ယခုရေးသားမည့်
စာတမ်းသည် မန္တလေး သင်ကြားရေး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး တွင် ၂၀၀၉
ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း အများဆုံး ကုသပေးခဲ့သော ရောဂါ
(၁၀)မီးအား လေ့လာခြင်းစာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊
ပြင်ပလူနာဌာနတွင် လာရောက်ကုသမှု ခံယူသော လူနာများမှ
အများဆုံးကုသပေးရသော ရောဂါ (၁၀)မျိုးအား သိရှိနိုင်ရန်။
- ၂။ မန္တလေး ခုတင် (၁၀၀) ဆုံး သင်ကြားရေး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးတွင်
ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် မည်သည့် ရောဂါများကို ယုကြည်အားကိုးစွာဖြင့်
လာရောက်ကုမှု ခံယူကြောင်း သိရှိနိုင်ရန်။
- ၃။ မန္တလေး ခုတင် (၁၀၀) ဆုံး သင်ကြားရေး တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးသည်
နယ်မြေဒေသအသီးသီးရှိ ပြည်သူ လူထု အများစု၏
ဖြစ်ပေါ်ခံစားနေရသော ရောဂါများကို စနစ်တကျ ပြုစုကုသပေးလျက်
ရှိသော ဌာနကြီးတစ်ခုအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလူထု၏ကျန်းမာရေး
စောင့်ရောက်မှုကို ထိရောက်စွာ ပေးစွမ်းနိုင်သည့် ဌာနကြီးတစ်ခု
အဖြစ်လည်းကောင်း ပြည်သူများသိရှိစေရန်။

သုတေသနပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊

ပြင်ပလူနာဌာနတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အထိ အများဆုံး

ကုသပေးရသော ရောဂါ (၁၀)မျိုးကို လေ့လာရာတွင် လအလိုက်

ရောဂါ လချုပ် များကို ပြုစုပြိုး ရောဂါနှစ်ချုပ်ပြုစုခြင်းကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်

မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ ပြုလုပ်ပါသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိရောဂါနှစ်ချုပ်များကို

ပူးပေါင်း၍ ရရှိသော (၅)နှစ်စာ ရောဂါ နှစ်ချုပ်ထဲမှ အများဆုံး

ကုသပေးခဲ့ရသော ရောဂါ (၁၀)မျိုးကို ကောက်ယူလေ့လာခဲ့ပါသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အထိ ရောဂါန္တိချုပ်စာရင်း

စဉ်	ရောဂါအမည်	၂၀၀၉	၂၀၁၀	၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	စုစုပေါင်း
၁	မျက်စွဲရောဂါ	၃၀	၈၉	၂၈	၂၀	၁၀၉	၃၁၆
၂	နားရောဂါ	၂၂	၂၀	၂၅	၂၄	၆၈	၁၉၉
၃	နှာခေါင်းရောဂါ	၁၀၄	၂၂၅	၄၀၃	၂၆၉	၄၈၆	၁၄၈၃
၄	လျှာနာ	၂၃	၁၅	၁၃	၁၀	၁၀	၈၅
၅	သွားကိုက်၊ သွားနာ	၁၃	၂၄	၂၁	၈	၆	၇၆
၆	လည်ချောင်းနာ	၂၃	၁၉	၁၁	၁၀	၆၄	၁၄၁
၇	ဆီးရောဂါ	၁၆၄၈	၂၆၄	၄၉၄	၁၃၂	၁၈၆	၂၂၆၄
၈	အသဲရောင်အသားဝါ	၁၄၆	၁၈၃	၁၀၂	၈၂	၈၁	၁၉၈
၉	ဆီးချို့ သွေးချို့	၂၃၂	၈၄၀	၅၆၈	၁၈၃	၄၆၃	၂၀၃၀

စဉ်	ရောဂါအမည်	၂၀၀၉	၂၀၁၀	၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	စုစုပေါင်း
၁၀	အစာမကြေ	၁၈၅၆	၅၅၁	၁၆၅	၁၀၅	၁၆၄	၂၈၄၁
၁၁	ဝမ်းဖော်/ရောင်/ပျက်	၅	၁၂	၂	၁၀	၁၁	၄၅
၁၂	ဝမ်းကိုက်	၁	၃	၁	၄	၉	၂၂
၁၃	သွေးဝမ်း/လွန်	၃၃	၂၇	၆၂	၄၀	၄၀	၂၀၆
၁၄	သွေးတိုး	၆၄၃	၁၅၈၈	၁၄၀၉	၂၀၈၁	၉၂၄	၂၆၄၅
၁၅	အစာအိမ်လေရောဂါ	၁၅၁၅	၄၃၃	၁၅၃	၁၄၅	၂၆၀	၂၅၁၀
၁၆	ဖီးယပ်ရောဂါ	၃၃၆	၁၆၅၄	၁၈၉၃	၁၀၆၀	၅၉၅	၂၅၈၂
၁၇	အကြောအရှိုးအဆုံး	၁၁၆၉၃	၁၅၁၀၈	၁၆၈၃၁	၁၉၄၃၆	၁၇၆၈၂	၂၀၇၉၄
၁၈	နှုလုံးရောဂါအမျိုးမျိုး	၃၅၈၄	၉၆၈	၂၈၃	၂၃၉	၂၈၀	၁၃၅၈

စဉ်	ရောဂါအမည်	၂၀၀၉	၂၀၁၀	၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	စုစုပေါင်း
၁၉	အဖော်ရောဂါ	၄၀၅	၂၆၃	၂၆၀	၁၆၅	၂၇၃	၁၃၈၄
၂၀	လေငန်း	၅၁၄၅	၂၉၈၈	၂၈၂၃	၄၄၃၃	၂၃၃၄	၁၈၁၆၃
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	၁	-	-	၁	-	၂
၂၂	တုပ်ကွေးဖျား	၂	၃	-	၁	၁	၂
၂၃	အခြားအဖျား	၃၅၄	၁၈၀	၅၈	၂၄	၁၄၂	၂၅၉
၂၄	ချောင်းဆိုးရောဂါ	၂၄၃	၁၃၅	၆၈	၈၃	၁၈၅	၂၅၂
၂၅	အဆုတ်တီဘီ	၂	၄	၁၂	၃	၃	၂၄
၂၆	ရင်ကြပ်	၅၀၃	၂၆၂	၂၃၆	၁၄၉	၂၄၀	၁၄၃၁
၂၇	ဝန်းနာ	၂	-	-	၄	၃	၂

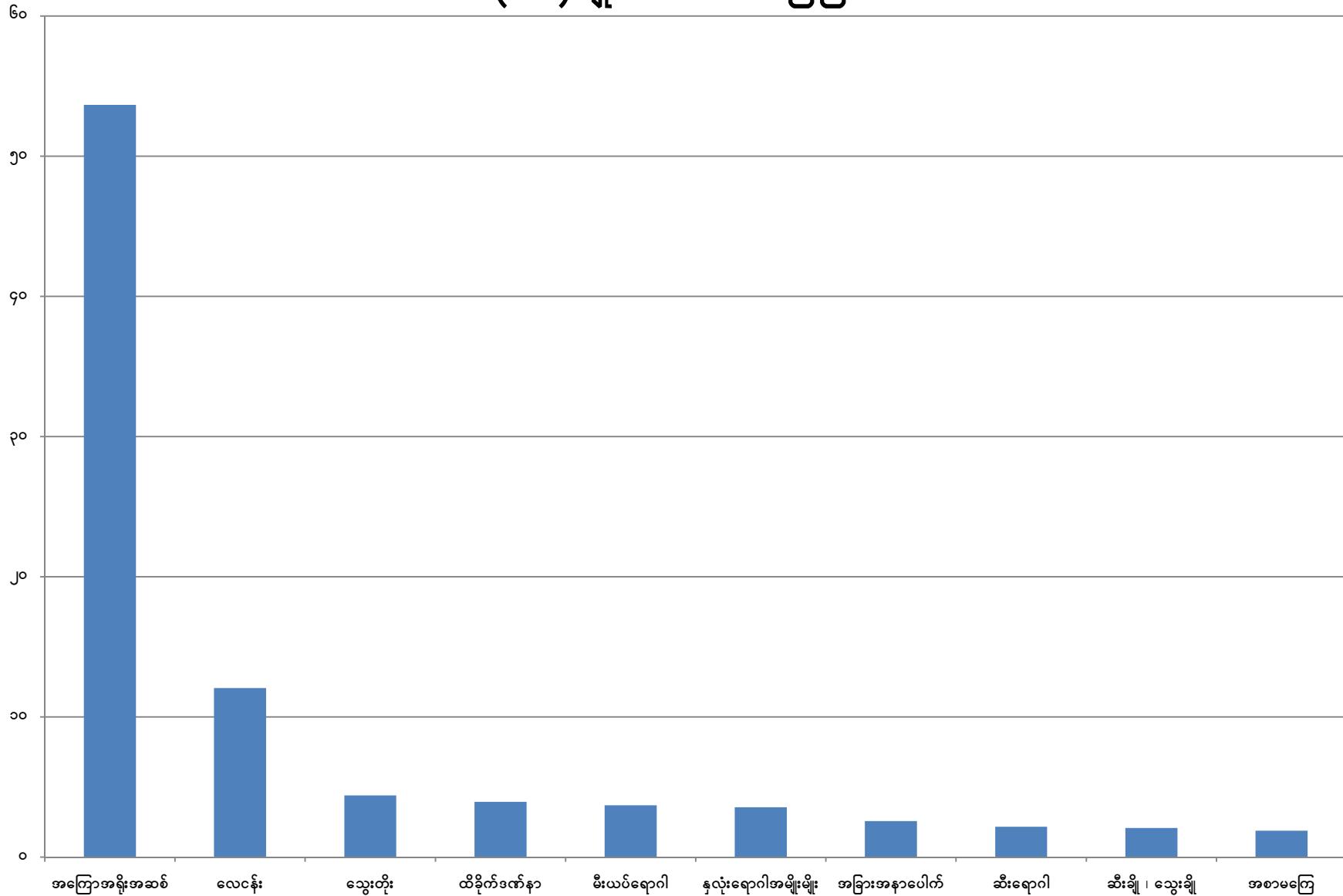
စဉ်	ရောဂါအမည်	၂၀၀၉	၂၀၁၀	၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	စုစုပေါင်း
၂၈	ဝက်သက်	-	-	-	-	၅	၅
၂၉	ကလေးသူငယ်နာ	၄၅၄	၁၉၅	၈၀	၄၈	၁၁၃	၈၉၀
၃၀	ယားယံနာ	၆၇၂	၄၃၃	၂၈	၁၃၆	၂၀၃	၁၈၃၀
၃၁	လိပ်ခေါင်း	၁၅၁	၁၃၃	၂၀၄	၁၈၀	၂၉၈	၉၃၀
၃၂	အကြိတ်အဖူ	၁၅၃	၂၉၉	၂၇၃	၁၁၄	၁၉၅	၁၀၈၂
၃၃	အခြားအနာပေါက်	၁၉၂၂	၆၈၄	၂၄၈	၄၂၁	၂၉၈	၁၈၃၆
၃၄	ထိခိုက်ဒဏ်နာ	၉၉၄	၁၁၆၁	၁၃၃၂	၁၁၀၁	၁၃၆၉	၁၉၅၃
	စုစုပေါင်း	၃၃၀၀၀	၂၉၅၀၀	၂၈၉၁၁	၂၁၂၅၉	၂၃၃၉၉	၁၅၀၅၃၀

တွေ့ခြုံချက်

မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းခေါ်ရုံး၊
ပြင်ပလူနာဌာနတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်းလာရောက်
ကုသသော ရောဂါများအခြေအနေကို လေ့လာရာတွင် လာရောက်ကုသ သည်
ရောဂါ (၃၄)မျိုးထဲတွင် အကြောအရှုံးအဆစ်ရောဂါ၊ လေငန်းရောဂါ၊
သွေးတိုးရောဂါ၊ ထိခိုက်ဒဏ်နာ၊ မီးယပ်ရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါအမျိုးမျိုး၊
အခြားအနာပေါက်၊ ဆီးရောဂါ၊ ဆီးချို့၊ သွေးချို့ရောဂါ၊ အစာမကြေ
ရောဂါတို့သည် ကုသမှု အများဆုံးအဖြစ် တွေ့ရသည်။

၂၀၉၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း လူနာ (၁၅၀၅၃၀) ယောက်အနက်	
၁။ အကြောအရိုးအဆောင်ရောဂါ (၈၀၇၉၄) ယောက်	၅၃. ၆၃%
၂။ လေငန်းရောဂါ (၁၈၀၆၃) ယောက်	၁၂. ၀၆%
၃။ သွေးတိုးရောဂါ (၆၆၄၅) ယောက်	၄. ၄၁%
၄။ ထိခိုက်ဒဏ်နာ (၅၉၅၃) ယောက်	၃. ၉၅%
၅။ မီးယပ်ရောဂါ (၅၅၈၂) ယောက်	၃. ၃၀%
၆။ နှုလုံးရောဂါအမျိုးမျိုး (၅၃၅၈) ယောက်	၃. ၁၅%
၇။ အခြားအနာပေါက် (၃၈၃၆) ယောက်	၂. ၅၃%
၈။ ဆီးရောဂါ (၃၂၆၄) ယောက်	၂. ၁၆%
၉။ ဆီးချို့ သွေးချို့ (၃၁၃၀) ယောက်	၂. ၀၃%
၁၀။ အစာမကြေ (၂၈၄၁) ယောက်	၁. ၈၈%
ဖြစ်ပါသည်။	

၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အတွင်း လာရောက်ကုသမှု အများဆုံးရောဂါ (၁၀)မိုးအား ဖော်ပြခြင်း

သုံးသပ်ချက်

မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊ ပြင်ပလူနာဌာနတွင် ၂၀၀၉
ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် (၅)နှစ်အတွင်း လာရောက်ကုသသော ရောဂါများ ကို
လေ့လာရာတွင် အကြောအရိုးအဆို ရောဂါသည် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။
ထိုကြောင့် ပြည်သူလူထုအများစုံသည် အလုပ်အကိုင်၊ အနေအထိုင်၊ အစား
အသောက်များကြောင့် အကြောအရိုးအဆိုရောဂါများ အဖြစ်အများဆုံးဖြစ်ပြီး
တိုင်းရင်းဆေးဖြင့် ကုသမှုခံယူသော ရောဂါ များထဲတွင် အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း
တွေ့ရပါသည်။ အကြောအရိုးအဆိုရောဂါများမှာ လည်ဆစ်ရှိုးကျိုးပေါင်း၊
ခါးဆစ်ရှိုးကျိုးပေါင်း၊ ဒူးနာ၊ ခါးနာများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် ထိုရောဂါများသည်
အဖြစ်များသောရောဂါများ အဖြစ် သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

ဒုတိယအများဆုံးကုသပေးရသောရောဂါမှာလေငန်းရောဂါဖြစ်ပြီး
လေငန်းရောဂါ ဖြစ်ရခြင်းမှာသွေးတိုး၊ ဆီးချို့ သွေးချို့ရောဂါများကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကြောင့်ယနေ့ပြည်သူလူထုသည် သွေးတိုး၊ ဆီးချို့ သွေးချို့ရောဂါ
ဒုတိယဖြစ်များလျက် ရှိကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

ထိုအတူ ထိခိုက်ဒဏ်နာ၊ မီးယပ်ရောဂါ၊ နှလုံးရောဂါ၊ အခြားအနာ
ပေါက်၊ ဆီးရောဂါ၊ အစာ မကြရောဂါတို့ကို အစဉ်လိုက် အများဆုံးကုသ
ပေးရကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ ထိုရောဂါများသည် ပြည်သူလူထု အဖြစ်များကြပီး
တိုင်းရင်းဆေးဖြင့် ယုံကြည်စွာ ကုသမှု ခံယူမှု အများဆုံးဖြစ်သော ရောဂါများ
ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိရပါသည်။

အကြံပြချက်

ယခုတင်ပြသော စာတမ်းသည် မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး

သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊ ပြင်ပလူနာဌာန ၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်တာ လူနာစာရင်းများကို ပြဇ္ဈာတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်၍ တိုင်းရင်းဆေးရုံများအနေဖြင့် စာရင်းများကို စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင် ထိန်းသိမ်းကြရန် နှင့် နယ်မြေ ဒေသ အသီးသီးမှ လာရောက်ကုသမှူး ယခုထက် ပိုမိုများပြားလာပြီး တိုင်းရင်းဆေးပညာ ပိုမိုပြန်ပွားရေး၊ တိုင်းရင်းဆေးကို ပိုမိုအားကိုး ယဉ်ကျဉ်းမှု ရှိစေရေး၊ တိုင်းရင်းဆေးဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ ပကာမကျွန်းမာရေး စောင့်ရောက်မှု ပြနိုင်ရေးအတွက် ဆထက်တံ့ပိုး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရန် တိုက်တွန်းအကြံပြုနိုးဆော် အပ်ပါသည်။

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤစာတမ်းအား ဖတ်ကြားခွင့်ပြပါသော တိုင်းရင်းဆေးပညာ

ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညွှန်ကြားရေးမှူး
ဤစာတမ်းအားရေးသားရန်တိုက်တွန်းပြီး လိုအပ်သည်များ ဖြည့်စွက်အကြံပြု
ပါသော ညွှန်ကြားရေးမှူး(ကုသ) ဦးမြင့်အောင်၊ ခုတင်(၁၀၀)ဆဲ သင်ကြားရေး
တိုင်းရင်းဆေးရုံကြီးမှ ဒုက္ခာရေးရုံအုပ် ဦးသံချောင်း၊ လိုအပ်သော စာရင်းများ
ပြဋ္ဌာန်ပြုပါသော ပြင်ပလူနာဌာနမှ ဝန်ထမ်းများအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိ
ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မန္တလေး ခုတင်(၁၀၀)ဆုံး သင်ကြားရေးတိုင်းရင်းဆေးရုံကြီး၊
ပြင်ပလူနာဌာန၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ လူနာစာရင်း လချုပ်၊
နှစ်ချုပ်များ -

ခင်နှင့်းဝေ
အကြီးတန်း တိုင်းရင်းဆေးမှုး

ausz!wifgonf